

ÅKRA SJØMAT AS
Postboks 144
4296 ÅKREHAMN

Kontakt saksbehandler
Jan Meling, 51568726

Åkra Sjømat Karmsund - Vedtak om midlertidig tillatelse etter forurensningsloven

Vi viser til søknad om midlertidig utslippstillatelse datert 30.06.2023

Vedtak

Statsforvalteren i Rogaland fatter vedtak om midlertidig utslippstillatelse til Åkra Sjømat Karmsund. Tillatelsen med krav og vilkår ligger vedlagt.

Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Tillatelsen er gitt etter forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Varsel om saksbehandlingsgebyr

Statsforvalterens behandling av søknader om tillatelse etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Vår behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 8, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Åkra Sjømat Karmsund skal derfor betale et gebyr på kr 11 200,- for Statsforvalterens behandling av søknaden. Eventuelle merknader til varselet sendes til Statsforvalteren innen to uker fra mottak av dette brevet.

Bakgrunn

Åkra Sjømat Karmsund har søkt om midlertidig utslippstillatelse for sitt anlegg ved Husøy i Karmøy kommune. Hensikten med den midlertidige utslippstillatelsen er å gjennomføre testproduksjon slik at bedriften kan kartlegge utslipp til luft og vann.

Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-prinsippet og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold, jf. § 7 i samme lov.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2021 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

Nasjonalt prioriterte stoffer

Miljødirektoratet har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer slik at utslipp av slike stoffer blir stanset.

Statsforvalteren sin vurdering

Vi har nedenfor gitt Statsforvalterens vurdering av søknaden. Vår vurdering omfatter virksomhetens utslipp til luft og vann som følge av den midlertidige utslippstillatelsen. I vår vurdering har vi også tatt hensyn til fordelene tiltaket vil medføre.

Begrunnelse for vedtaket

Vurdering av forurensningspotensialet fra anlegget

Forurensningspotensialet fra Åkra Sjømat er hovedsakelig knyttet til utslipp av prosessvann og utslipp til luft i form av lukt og avgasser fra forbrenningsanlegg. I tillegg vil drift av anlegget medføre avfallsprodukter. Det er likevel usikkert hvor mye forurensning som i realiteten vil slippes ut fra anlegget, ettersom dette er et lite anlegg med ny teknologi som ikke er sammenlignbart med tilsvarende anlegg. Bakgrunnen for at Statsforvalteren gir midlertidig utslippstillatelse er nettopp for å kunne utføre kartlegging av anleggets faktiske utslipp.

Vurdering etter naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutninger skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på «føre-var-prinsippet». Naturmangfoldet gjelder arters bestandssituasjon, naturtypes utbredelse og økologisk tilstand, og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

I området rundt Husøy er det registrert observasjoner av fuglearter av særlig stor forvaltningsinteresse, eksempelvis toppskarv, svartand, sjøorre og havørn. Videre er det registrert observasjoner av tjeld, storskarv, havelle og teist, som er fuglearter av stor forvaltningsinteresse. Det kan være ålegras i området og i tillegg er det registrert tareskogforekomster, som er viktige funksjonsområder for fisk og sjøfugl.

Åkra Sjømat Karmsund søker om å etablere seg i et område som er regulert til industri, og som allerede er påvirket av menneskelig aktivitet og inngrep. Det er derfor ikke sannsynlig at det omsøkte anlegget vil gjøre ytterligere skade på naturmangfoldet.

Vurdering etter vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster, og deler disse inn i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften § 4 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten endrer tilstandsklasse i negativ retning vil det foreligge en forringelse. Miljømålene skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Statsforvalteren har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi det planlagte tiltaket tillatelse etter forurensningsloven.

Det omsøkte anlegget vil ha utslipp til vannforekomsten Karmsundet-Kopervik (vannforekomst-ID 02422040102-C). Økologisk tilstand er ifølge Vann-nett vurdert å være i tilstandsklasse «moderat», og den kjemiske tilstanden «dårlig». Ifølge Vann-nett er nye tiltak vurdert som nødvendig for å nå god miljøtilstand, og det er risiko for at målet ikke nås.

Søker har opplyst at utslippskomponentene i prosessvannet fra Åkra Sjømat stammer fra prosessering av marine råstoff. Videre har søker opplyst at utslippet av prosessvann er begrenset samt at det vil renses før utslipp. Søker anfører at det vil være god innblanding ute i hovedstrømmen og at utslippet derfor vurderes som akseptabelt. Videre har søker opplyst at det ikke er utført spredningsberegninger av utslippet, men har opplyst at utslippet vil være 0,2 l/s.

Utslippet fra Åkra Sjømat vil være svært lite sammenlignet med eksisterende bedrifter på Husøy. Selv om vannforskriften begrenser adgangen til å gi tillatelse til ny aktivitet dersom det fører til at miljømål ikke nås, legger vi vekt på at bedriftens utslipp vil være svært begrenset og av midlertidig varighet. Det er også usikkerhet knyttet til bedriftens faktiske utslipp, ettersom den nye teknologien som skal benyttes ikke har blitt testet. Statsforvalteren konkluderer derfor med at kravene i vannforskriften ikke er til hinder for å gi midlertidig tillatelse til Åkra Sjømat.

Vurdering av utslipp til luft

Anlegget vil ha utslipp til luft i form av lukt fra prosess og utslipp fra forbrenningsanlegg. Selv om det er gjennomført emisjonsmålinger ved referansefabrikken på Hitra, er Åkra Sjømat sitt anlegg på Husøy av mindre størrelse og har ny teknologi som gjør at det mangler sammenligningsgrunnlag for vurdering av bedriftens utslipp. Ved å gi en midlertidig utslippstillatelse kan bedriften gjennomføre testproduksjon og samtidig kartlegge de faktiske utslippene fra anlegget.

Samfunnsmessige hensyn

Det omsøkte anlegget vil medføre nye arbeidsplasser ved Husøy, og bedriften produserer produkter som er etterspurt i markedet. Videre vil anlegget bidra til utvikling av industriområdet på Husøy. Videre har søker opplyst at Åkra Sjømat sitt anlegg vil være den mest moderne og miljøvennlige fabrikk for taskekrabbe i Europa, som benytter ny teknologi med fokus på minst mulig fotavtrykk

fra virksomheten. Søker har også vist til flere punkter som belyser den innovative teknologien og produksjonen ved anlegget:

- Råstoffet er teinfanget kystnært av små fartøy og bringes levende til land, og har langt mindre fotavtrykk ved levering enn for eksempel hvitfisk, pelagisk fisk og oppdrettsfisk.
- 100 % av råvarene blir utnyttet, med en ferdigvareandel på cirka 42 %. Det resterende blir samlet opp, emballert og fryst, for videre transport til Hitra for produksjon av krabbemel, som videre inngår som en ingrediens i fôr til oppdrettstorsk.
- Produktene blir ikke kokt i væske, men i damp. Dette er en nyutviklet dampkoker som ikke er testet før, men som innebærer mindre damp og dermed mindre utslipp av lukt.
- Dampen produseres av en dampkjele som går på naturgass, som er i infrastrukturen i Karmsund Havn. Dette er mer miljøvennlig enn fossilt brennstoff. Dette innebærer at det ikke er utslipp av kokevann.
- Fra alle kjølekomponenter blir det tatt ut energi til oppvarming av vann/bygg. Væske blir heller ikke benyttet til nedkjøling av produktene, men i hovedsak drypp/luft, som medfører mindre utslipp til sjø. Det skal benyttes en lukket glykol-sløyfe som kjøler ned nettvannet som overrisler krabben, som filtreres i sløyfen jevnlig hele dagen. Dette innebærer minimal kontakt og mindre utslipp.
- Det er lagt opp til bruk av en betydelig mindre rist (1x1 mm rist) som også gjør at utslippet blir minimalt og uten rester av organisk materiale.
- Det skal benyttes et helt nytt vaskeanlegg, av typen lavtrykkanlegg, som benytter mindre kjemikalier og mindre vann enn for tilsvarende bedrifter.
- Det skal benyttes ny teknologi som innebærer at det blir mindre restavfall. Det som oppstår av restavfall, vil samles opp og leveres til prosessering.
- Det er lagt solcellepanel på tak. Dette gir en dobbel effekt, både ved at bedriften produserer en del av eget energibehov, samt at panelet har en kjølede effekt i lokalene på sommertid, da bedriften ellers må bruke mye energi på å kjøle ned produksjonslokalene.
- Bedriften er et pilotanlegg for ventilasjon, da de har en luftutskiftning og lav fuktighet som radikalt er bedre enn andre lignende produsenter, som også medfører mindre helse- og lungeplager på grunn av mindre aerosoler i inneklime.
- Bedriften er i gang med en bærekraftsertifisering (MSC) som vil sertifisere begge fabrikkene på Hitra, Haugesund, samt hele fisket etter traskekrabbe i Norge. Dette er ventet ferdig i juni 2024.
- Bedriften har valgt CO₂ som kjølemiddel for ventilasjon og krabbekjøler i stedet for ammoniakk.

Søker skriver avslutningsvis at dette totalt sett innebærer at både kjemikalieforbruk og vannforbruk blir betydelig mindre enn hos referansefabrikken på Hitra. Dette innebærer også at utslippet

reduseres betraktelig, både i innhold og mengde. Søker viser til at luktutslippet også reduseres sammenlignet med referansefabrikken, ettersom det vil være bedre filtrering og gjenbruk av damp.

Konklusjon

Statsforvalteren har konkludert med at virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2. Etter en samlet vurdering av de forurensningsmessige ulempene ved virksomheten sammenholdt med fordeler og ulemper virksomheten for øvrig vil medføre, gir vi midlertidig tillatelse til virksomheten på nærmere fastsatte vilkår.

Unntak fra forhåndsvarsel

Forhåndsvarsel til andre enn sakens parter kan unnlates med hjemmel i forurensningsforskriften § 36-9 første ledd bokstav c, hvor det fremgår at forhåndsvarsel kan unnlates dersom «*vedkommende allerede på annen måte har fått kjennskap til at vedtak skal treffes og har hatt rimelig foranledning og tid til å uttale seg, eller varsel av andre grunner må anses åpenbart unødvendig*». I denne saken har den opprinnelige søknaden datert september 2022 vært på høring og partene har hatt anledning til å sende inn høringsuttalelse.

Høring til andre enn sakens parter kan også unnlates med hjemmel i forurensningsforskriften § 36-9 andre ledd bokstav a og b. Etter bokstav a kan høring unnlates dersom «*det av hensyn til miljøet, behov for løsning på et akutt problem eller tungtveiende samfunnsinteresser haster med å gi tillatelse*». I denne saken foreligger det tungtveiende samfunnsinteresser fordi flere arbeidsplasser og lokal sysselsetting står på spill. I tillegg kan høring unnlates etter bokstav b fordi vedtaket vil være av «*mindre miljømessig betydning*». Konsekvensene av drift for testproduksjon i 6 måneder vil være minimale og falle inn under unntak for «*mindre miljømessig betydning*». Det er sentralt i denne vurderingen at dette gjelder en midlertidig tillatelse.

På bakgrunn av det ovennevnte konkluderer Statsforvalteren med at vilkårene for å unnlate forhåndsvarsling er oppfylt.

Klagerett

Åkra Sjømat og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren.

Med hilsen

Cathrine Stabel Eltervåg (e.f.)
ass. fylkesmiljøvern sjef

Jan Meling
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

1 Midlertidig tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven – Åkra Sjømat AS

Kopi til:

PURENVIRO AS	Tormod Gjestlands veg 16	3936	PORSGRUNN
ADVOKATFIRMAET BERNGAARD AS	Beddingen 8	0250	OSLO
VELDETUN VELFORENING	c/o Morten Stranden Prestanesbakken 63	4262	AVALDSNES
Karmlund Velforening Karmøy kommune	Postboks 167	4291	KOPERVIK